

Temps era temps

Els bombers a Tortosa

El servei de bombers de la Generalitat a les terres de l'Ebre està en crisi. Els parcs de Tortosa i Amposta funcionen sota mínims i els d'Ulldecona i Ascó han de tancar alguns dies per manca d'efectius, mentre que els altres tres, Ametlla, Gandesa i Mora, també es troben en dificultats. Els bombers reivindiquen millores salarials i en les condicions de treball i també que es cobrisquen les baixes de la plantilla i les jubilacions.

Josep Bayerri Raga,
periodista

Des de temps immemorial a la ciutat de Tortosa, com a tots els pobles, l'extinció d'incendis es resolva per l'actuació dels mateixos ciutadans. Quan es donava el crit d'alerta, acudia la gent que espontàniament s'organitzaven per fer front a la situació. A principis del segle XIX les principals ciutats van començar a organitzar els serveis per apagar els focs, anomenats col·loquialment bombers perquè el seu útil principal era la bomba, activada manual-

ment, que servia per elevar l'aigua dels punts de captació. Tortosa fou l'únic Ajuntament de les Terres de l'Ebre on es va posar en marxa un grup de persones voluntàries. El 1861 n'era el responsable Vicent Benet, que va demanar, i l'ajuntament va aprovar, la inversió de 3.000 rals per adquirir una bomba d'impulsió manual, altres elements necessaris i vestimenta per als bombers.

Cinc anys després *Diario de Tortosa* considerava que el material era insuficient, atès que la major part dels edificis de la ciutat tenien una alçada de quatre pisos i en cas d'in-

Acte d'homenatge dels bombers tortosins al seu cap i arquitecte municipal Agustín Barlett Zaldívar el 1954 amb motiu de la seua jubilació. FOTO FONTS FAMILIA FABÀ-FAVA

cendis era impossible rescatar la gent perquè les escales tenien molt poca amplada i proposava a l'Ajun-

tament la compra d'una escala ple-gable capaç d'assolir els 20 metres d'altura. Tot i això, el 1878 i el 1894 hi ha demandes perquè l'Ajuntament reorganitze el servei de bombers. Així es va fer i es crea el cos i s'aprova la plantilla integrada per 51 membres dels quals un era el brigada, 9 capatassos, l'encarregat de la bomba, del material i 39 bombers, tot i que aquesta plantilla no s'arriba a fer efectiva. La seua base estava als baixos del carrer de la Mercè a l'edifici de l'antic convent dels Mercedaris compartint espais amb les escoles de la ciutat. El 1928, durant l'alcaldia de Bau, es va reorganitzar el servei i es va adquirir nou material, com el camió bomba, que seria útil durant molts anys, i es va destinar un espai de l'edifici de l'escorxador per allotjar el vehicle.

Durant els anys de la Guerra i el Front de l'Ebre, els serveis de bombers s'integra en l'anomenada Defensa Passiva i va tenir una notable actuació durant els bombardejos de l'aviació feixista els anys 1937 i 1938. El 1945, en temps de l'alcalde Albar, el servei de bombers es va dotar d'un nou reglament que continuava sent municipal, per bé que acudien a apagar focs a altres localitats de la comarca; el comandant, el brigada, els xofers, i l'encarregat eren empleats municipals, la resta voluntaris, la majoria paletes. Des de 1954, en senyal de foc s'activava la sirena instal·lada a la torre de l'Ajuntament amb diferents tocs segons era el lloc;

els bombers deixaven la feina i acudien al parc per pujar al camió bomba amb el capatàs, que durant molts anys fou Pepe Malla, conserge de l'Escola del Treball. El conductor Cinto Vidal ho era també d'altres vehicles municipals com el cotxe de morts, mentre que el camió bomba servia també per regar els carrers.

El comandant dels bombers tortosins era sempre l'arquitecte municipal però la major part de vegades aquesta funció quedava en mans dels aparelladors: Mariano Lleixà a la dècada dels seixanta i Pepe Quinçals als setanta foren els més coneguts. El darrer arquitecte municipal que feu de cap efectiu fou l'ampostí Paco Riocabo, que s'entusiasmà amb la funció fins al punt que seria nomenat primer cap de brigada dels bombers de la demarcació quan se'n féu càrrec la Generalitat. Riocabo va morir en acte de servei el 1994 comandant l'extinció d'un foc a Vandellòs quan l'helicòpter amb què viatjava es va estavellar.

El 1982 es va crear el Servei de Bombers de la Generalitat, que assumí les funcions dels bombers municipals i les competències que en la matèria tenien les diputacions. Solament Barcelona va quedar al marge en tenir un cos de Bombers propi molt consolidat i prestigiós. El 1991 es va construir el nou Parc de Bombers de Tortosa a Ferreries, que des del 2010 acull també la Regió d'Emergències de les Terres de l'Ebre.

CONSULTES EXTERNES / URGÈNCIES / SALA DE PARTS / HOSPITALITZACIÓ / QUIRÒFANS / PROVES DIAGNÒSTIQUES I TERAPÈUTIQUES

Clínica Terres de l'Ebre
TORTOSA

Atenció sanitària,
propera i accessible

Plaça 1 d'octubre, 6-8 43500 Tortosa
clinicaterresdelebre@salutortosa.cat

977 588 200

Reserva de visites 977 588 205

Atenció personalitzada per
a mútues i particulars de
les Terres de l'Ebre, el Baix
Maestrat i el Baix Aragó

A Tortosa des de 1945
Sempre al teu servei

Especialitats i Serveis

- Al·lèrgologia
- Anàlisis Clíniques
- Anatomia patològica
- Anestesiologia i Clínica del Dolor
- Angiologia i Cirurgia Vascular
- Aparell Digestiu i Endoscòpia Digestiva
- Cardiologia
- Cirurgia General i Aparell Digestiu
- Cirurgia Oral i Maxil·lofacial
- Cirurgia Pediàtrica
- Cirurgia Plàstica, Estètica i Reparadora

- Dermatologia
- Dietètica
- Endocrinologia i Nutrició
- Especialitats pediàtriques (Cardiologia, Endocrinologia, Gastroenterologia i Pneumologia)
- Farmàcia
- Infermeria
- Llevadores
- Medicina de l'Esport
- Medicina General
- Medicina Interna
- Neurologia i Neuropsicologia

- Obstetrícia i Ginecologia
- Oftalmologia
- Otorinolaringologia
- Pediatria
- Pneumologia
- Psicologia Infantojuvenil
- Radiologia i Diagnòstic per la Imatge
- Rehabilitació i Fisioteràpia
- Traumatologia i Cirurgia Ortopèdica
- Urgències
- Urologia i Andrologia